

שיחת השבוע

חבר יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

ספרים

בנה ביתך

מאת הרבי מליובאוויטש

בעריכת אברהם-שמואל בוקיעט

לקט משיחותיו ואיגרותיו של הרבי מליובאוויטש בנושא בניית וקניית בית, ואיך הופכים את הבית לבית יהודי וחסידי. 150 עמ'. טל' 02-9606018.

צנתרות הזהב

מאת מרדכי גרליץ

בהוצאת 'המודיע'

שני כרכים עבי-כרס על תולדותיהם של האחים הצדיקים אבי אלימלך מליז'נסק ורבי זושא מאניפולי. המחבר, שפרסם עשרות ספרים, מגיש כאן עבודה מקיפה ומדויקת על שני הצדיקים. להשיג בחנויות הספרים.

ימי לטרון

מאת הד"ר טל משגב

בהוצאת המחבר

סיפורם של מחנות המעצר בטרון, בשנים תש"א-תש"ח (1941-1948). מהספר עולה גם דמותו המיוחדת של הרב דב אליעזרוב, ששימש רב-מבקר במחנה. 244 עמ'. טל' 050-6277482.

ואגדת לבן

מאת אריה פלהיימר

בהוצאת המחבר

שני כרכים, מסודרים לפי פרשיות התורה, ובהם סיפורים ואירועים של חז"ל, לצד שאלות שאפשר להציגן בשולחן שבת, בהתאמה לגיל הילדים. המשך לסדרה 'שאל בנך ויגדך'. טל' 097-9973612.

זמני השבוע

ניסוח השבת	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:23	4:55	5:25	4:39
5:27	6:00	6:21	5:38

מומלד: יום שלישי, 7 בבוקר, 22 דקות ו-4 חלקים
ראש-חודש שבט: ביום השלישי

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915

טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לא לאדישות, כן לאמונה

יש פתרון ריאלי אחד ויחיד, ואליו צריך להתפלל ולייחל. עד שיבוא, חייבים לחרוק שיניים, להחזיק מעמד, להיאבק, ולהיות נכונים גם לסבול ולהתאמץ

לכל התחזיות הריאליות, הם לא הצליחו להביא גאולה לעם-ישראל.

הניסיון הדרמטי ביותר לפתור את בעיית העם היהודי נעשה במאה השנים האחרונות. הוקמה מדינה בארץ-ישראל, התקבצו לכאן מיליוני יהודים מכל הגלויות, ולכאורה נראה היה שסוף-סוף עם-ישראל מצליח להגיע לגאולה בלי להזדקק למשיח. ומה מתברר? – שאנו עומדים מול בעיות קשות וחמורות שאין להן פתרון נראה באופק.

שוב ושוב מתברר, שדווקא הניסיונות הריאליים לפתור את חידת הקיום היהודי הם יומרה לא-ריאלית, לא-מציאותית, ואין הם אלא סוג מסויים של משיחיות-שקר. דווקא האמונה המשיחית היהודית – זו הקובעת שעם-ישראל יגיע אל המנוחה ואל הנחלה רק בביאת המשיח – מייצגת את ההתייחסות הריאלית למציאות שאנו חיים בה.

לחרוק שיניים

עכשיו ברור, כי מי שנשאו במשך שנים רבות את דגל השלום עם העולם הערבי, אימצו למעשה אמונה משיחית תלושה מהמציאות. ולעומתם, אותם יהודים שידעו כי השלום האמיתי יבוא רק בביאת המשיח, ובינתיים אסור לנו לשים את יבנו על הסכמים עם אויבי ישראל, הם היו המציאותיים והריאליים.

דווקא משיחיות-האמת היא המחייבת התייחסות מפוכחת למצב שאנו שרויים בו. אם אין פתרון עד ביאת המשיח – הרי אין פתרון, ואסור לשנות באשליות שנוסחה כזאת או אחרת היא שתביא את הפתרון המיוחל. יש פתרון ריאלי אחד ויחיד, ואליו צריך להתפלל ולייחל. עד שיבוא, חייבים לחרוק שיניים, להחזיק מעמד, להיאבק, ולהיות נכונים גם לסבול ולהתייטר.

זה בדיק מה שקרה במצרים, כפי שאנו קוראים בתורה. כשהגיעה השעה, באה הגאולה בהתערבות אלוהית מופלאה, ו"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", בקרוב ממש.

הדבר המאפיין את הרוח הציבורית בעת הזאת הוא האדישות. דברים שבעבר היו מוציאים אלפים ורבות לרחובות, זוכים למשיכת-כתף או לכל היותר לאנחה כבדה. 'מגמישים' את ההגדרה 'דם על הידיים', כהכנה לשחרור מחבלים רוצחים – והעם אינו מזדעק. חונקים את ההתיישבות ביהודה ובשומרון כפי שלא העזו לעשות מעולם – ואין פוצה פה ומצפץ. מדברים בגלוי על חלוקת ירושלים – ואין אמות-הסיפים זעות.

האדישות אינה נובעת מאי-אכפתיות. נהפוך הוא, דווקא משום שהדברים כואבים כל-כך ומציקים כל-כך, ומכיוון שמתברר גם-כן כי כל הטיעונים הנבונים והמפוכחים וכל ההוכחות מתוצאותיה המרות של אותה דרך לא יזיזו את מוליכי העגלה מלהמשיך בדרך המוליכה לתהום – לא נותר אלא לפתח סוג מסויים של ניתוק. אתה מעדיף שלא לראות ושלא לשמוע, כדי שלא להתפוצץ מטירוף-המערכות המתחולל פה.

אין פתרון אחר

דווקא המציאות הזאת מכוונת אותנו אל התקווה האמיתית, זו שפיעמה בלב העם היהודי לאורך כל שנות הגלות. יהודים תמיד ידעו, כי גלותו של עם-ישראל ומסלול הייסורים שהוא עובר אינם דבר אנושי, טבעי. זו גזרה מלמעלה, והיא תבוא אל קיצה רק בידי הקב"ה, כשישלח לנו את משיחו ויגאלנו גאולת עולמים.

אין פירוש הדבר שבינתיים עלינו לשבת בחיבוק ידיים. גם בתוך תקופת הגלות מחובתנו לעשות הכול כדי להגן על חיי יהודים ולעמוד מול אויבי ישראל. אבל תמיד יש לזכור, שכל המאמצים הללו לא יביאו אלא פתרון חלקי ומקומי ולא פתרון שלם. גאולתו של עם-ישראל תבוא רק בהתערבות אלוהית מופלאה, והשליח למימושה יהיה משיח בן-דוד.

לאורך ההיסטוריה היו שניסו לערער על התפיסה הזאת. הם חשבו שזו אמונה לא-מציאותית. במקומה הציעו פתרונות ריאליים יותר. לפעמים הפתרונות שלהם אכן נראו מפתים יותר, אולם המציאות הוכיחה, שבניגוד

מאמונה לראייה

לצאצאיהם, ובכל יהודי קיימים העניינים המיוחדים שהיו לאבות.

ביטול ה'הרהור'

בני-ישראל נגאלו ממצרים בזכות האמונה, אבל האמונה הזאת לא באה מתוך מהותם העצמית, אלא מהעובדה שהם בניס לאבות - "מאמינים בני מאמינים". אולם עכשיו, כשהם עמדו לקראת הגאולה, ומשה רבנו כבר נשלח מאת הקב"ה לגאלם, נדרש שהקשר עם הקב"ה יבוא לא רק מצד האמונה התורשתית, אלא שתפרוץ מתוך הווייתם העצמית.

דבר זה הושג על-ידי טענת משה "למה הרעותה". כאשר משה עורר את העניין, השיב הקב"ה: "וארא...". כלומר, עכשיו הקשר בין בני-ישראל עם הקב"ה יהיה לא רק מצד האמונה, אלא הוא יהיה ברמה של ראייה ("וארא"), ויבוא אפילו ממקום שבו מצד-עצמו קיימת אפשרות של "הרהור אחר מידותי". שם נוצרת הראייה המוחלטת באלוקות, שאין בה שום 'הרהורים'.

(לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 52)

בגנותה של בהמה טמאה, קל-וחומר שלא תדבר בגנותו של יהודי, ובפרט משה רבנו. ואם נאמר שהדבר נועד ללמד אותנו עד כמה צריך להיזהר מ"להרהר" אחר דרכי ה', הרי מזה עצמו אפשר להבין את ההפך - האם ייתכן שאנשים כערכנו יוכלו להגיע לדרגה שמששה רבנו לא הגיע אליה?!

אבות ובנים

התשובה לזה טמונה בדברים שאומר הקב"ה למשה בתחילת פרשתנו: "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב". רש"י מעתיק את המילה "וארא" ומפרש: "אל האבות". פירושו זה לכאורה מיותר לחלוטין, שהרי הפסוק עצמו מפרט "אל אברהם, אל יצחק ואל יעקב". אלא כוונתו של רש"י להדגיש, שההתגלות של "וארא" הייתה לאברהם וליצחק ויעקב בהיותם "אבות" של עם-ישראל.

הגמרא אומרת "אין קורין אבות אלא לשלושה". משמעות הדברים היא, שתכונות של צדיקים אחרים אינן עוברות בהכרח לצאצאיהם, אבל אברהם יצחק ויעקב הם "אבות" של כל עם-ישראל, והתכונות המיוחדות שלהם הועברו

סוף הפרשה קודמת טוען משה אל הקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה". אמרים על כך חז"ל, שהקב"ה נזף במשה על שהרהר אחר מידותיו, שלא כאבות, שלא הרהרו כלל אחר דרכי הקב"ה גם כשעשה להם דברים שהיו אמורים לעורר תמיהה רבה.

בהמשך לזה נאמר בתחילת פרשתנו: "וידבר אלוקים אל משה". השם 'אלוקים' מציין את מידת הדין, בעוד שם הוי"ה מציין את מידת הרחמים. כאן נאמר "וידבר אלוקים", ולכן מפרש רש"י: "דיבר איתו משפט, על שהקשה לדבר ולומר למה הרעותה". כלומר, הקב"ה דיבר עם משה דברים קשים, על טענתו "למה הרעותה".

משה 'הרהר'?

נשאלת כאן שאלה: הלוא משה רבנו מיד כשנולד "נתמלא הבית כולו אורה". הרמב"ם מכנה את משה - "נבחר מכל מין האדם". איך ייתכן אפוא שבעוד האבות "לא הרהרו" אחר מידותיו של הקב"ה, דווקא משה "הרהר אחר מידותיו"?

יתר על כן: התורה נזהרת שלא לדבר אפילו

מן המעיין צדיקים | מאת הרב אליעזר ברוד

לא ראה איסור

פעם אחת הגישו בטעות חלב עכו"ם לרבי נחום מצ'רנוביל, והוא לא ראה כלל את החלב. לאחר מכן הסביר זאת על-פי דברי המשנה (עבודה זרה פרק ב, משנה ו): "חלב שחלבו עכו"ם ואין ישראל רואהו" - חלב שחלב אותו עכו"ם, אין יהודי רואה אותו.

כוח הנפש האלוקית

מצינו בצדיקים גדולים שלא חשו בטעם המאכל בעת אכילתם, וזאת מחמת כוחה של הנפש האלוקית, שאינה רוצה לטעום טעם גשמי. כמו-כן מצינו בצדיקים גדולים שלא ראו מה שלא רצו לראות, ולא שמעו מה שלא רצו לשמוע, וגם זאת בגלל התנגדותה של הנפש האלוקית לראות ולשמוע דברים שאינם ראויים לה.

(ספר המאמרים תרנ"ד)

תענוג גשמי

הרבי הרש"ב מליובאוויטש אמר: תענוג הנפש מאלוקות יכול לגרום אף להשמנה של הגוף. אמרים על רבי נחום מטשרנוביל ששומן גופו בא לו מאמירת "אמן יהא שמיה רבה".

(היום-יום)

כשהלב טהור

סח אחד החסידים הקודמים: מי שאין בו מטמון הלב, הנה בעמדו בד' אמותיו של צדיק הוא מתמלא בוש, וכשהוא שומע אמרת התעוררות, הוא בוכה בהתעוררות פנימית.

(לקוטי דיבורים)

מהו צדיק

לרבי הרש"ב מליובאוויטש היה חסיד אחד, שהיה עשיר גדול, אך יהודי פשוט ביותר. הוא נכנס אל הרבי ושאלו מהו צדיק, וביקש שהרבי לא יאמר לו הסברים מעולם ה'אצילות', אלא הסבר פשוט. חייך הרבי ואמר: "צדיק הוא מי שבתפילה פשוטה של סתם יום חול, יש לו התעוררות תשובה גדולה יותר מזו שיש לך בתפילת נעילה".

עולם המחשבה

מחשבה זכה נוגעת עד עולם המחשבה. כשחושבים על צדיק הנמצא בעולם האמת, מזדככת מחשבה זו בעולם המחשבה, ונדבקת בדפנות היכול של אותו צדיק. לאחר מכן מתערבת הארה מנשמת הצדיק בבעל מחשבה זכה זו, והדבר מסייעו ברוחניות ובגשמיות.

(הרבי המהר"ש מליובאוויטש)

אמרת השבוע

ניצול ההלוואה

חסיד אחד שפך את ליבו לפני רבי אהרון מקרלין: "בצעירותי הייתי לומד, מתפלל ועובד את ה' בחיות פנימית ובהתלהבות, והעבודה זרמה מאליה. עם השנים נדרשתי ליותר ויותר מאמץ, ועכשיו אני חש נפילה רוחנית כללית".

נענה רבי אהרון: "משל למה הדבר דומה, לאדם נטול רכוש שקיבל הלוואה לפתיחת עסק. הפיקח עושה מסחר בכסף, מצליח ועולה מעלה-מעלה, עד שהוא לועג לימים הראשונים. לעומתו, יש מי שלוקח את ההלוואה ויושב ואוכל את הקרן. בסוף אוכל כספו והוא יושב ונאנח על הימים הטובים כשקיבל את ההלוואה".

וסיים רבי אהרון: "זה מה שנאמר 'אל תאמר כי הימים הראשונים היו טובים מאלה, כי לא מחכמה שאלת זאת'..."

נס במחנה

את סודו נשא ר' דוב ז'לונקה עמו. מעולם לא דיבר על העבר, על משפחתו שנכחדה כולה בשואה ועל הימים שעשה במחנות העבודה הנוראים. נראה כי גזר על עצמו שתיקה בעניינים האלה.

מה שהיה ידוע עליו הוא, כי נולד בעיר קאליש בפולין, למשפחה מחסידי גור. בימי השואה גורשה משפחתו לגטו לודז', הועברה אחר-כך למחנה ההשמדה בירקנאו, ואותו שלחו לעבודה במחנה כפייה בגרמניה. ממשפחתו נותר יחיד, לאחר שאביו ואימו, אחיו ואחיותיו, שבעה במספר, נספו כולם, הי"ד.

יום אחד, בחג הסוכות, פתח ר' דוב את פיו. זה היה בשעה שישב הוא ומשפחתו בחברת עוד שלוש ממשפחתו שכניו לסעודה בסוכה המשותפת. בתוך הסעודה החל אחד מצעירי השכנים לפזם ניגון ידוע בין חסידי גור. ר' דוב שקע בהרהורים ופתאום החל להאדים ולהחוויר חליפות. לפתע ביקש לספר סיפור:

"בקבוצה שבה עבדתי, במחנה הכפייה בגרמניה, היו עוד כמה בחורים חסידי גור. לא הייתה בינו כל אפשרות לבטא את ייחודנו, כחסידי גור, בשעה שמאבק ההישרדות והקיום הפיזי היו קשים מנשוא.

זה היה בשבת קודש ד' בשבט תש"ד. בעת העבודה במחנה ניגש אליי אחד הבחורים, חסידי גור, ובשקט לחש על אוזני: "היילה, במוצאי שבת ה' בשבט, נקיים מלווה-מלכה לרגל ה'אירצייט' של רבנו, האדמו"ר מגור, בעל ה'שפת אמת'. שמור מעט ממנת הלחם היומית בעבור הסעודה".

הבטתי בו בתימהון מוחלט. האם הוא מתלוצץ או משהו קרה לו?! הלוואי אנחנו חיים בצל פחד קיומי, תוך איום של חיילי האס-אס בכל שעה ובכל רגע. כיצד עלה על דעתו דבר כזה? אך הוא בשלו, ואני מצדי הבטחתי לעשות כן.

בלילה, כאשר כל הקבוצה כבר נמה את שנתה, לאחר יום עבודה מפרך ומתיש, שקעתי אף אני בשינה. לפתע העיר אותי הבחור בטלטלה. "נו, למלווה-מלכה לכבוד הרבי"... לחש. אודה, בתחילה התקשיתי לקום, אך הוא הפציר בי עד שקמתי.

עם בחורים נוספים יצאנו מצריף השינה והתגנבנו לצריף ששימש מחסן ועמד סמוך לצריפנו. סגרנו אחרינו את הדלת, הדלקנו את האור וישבנו ל'סעודה' של מלווה-מלכה, עם שאריות הלחם שכל אחד ואחד הביא עמו.

והתרוממות-הרוח. הניגון החרישי נהפך לשירה רמה, ולרגע נראה היה כאילו שכחנו את מקום הימצאנו.

לפתע נשמעו דפיקות עזות בדלת. נאלצנו מיד לפותחה. בפתח עמד ה"אוברשפיררר" - מפקד המחנה בכבודו ובעצמו... הוא היה רוצח

האווירה התחממה. הייתה לנו מעין הרגשה של ניצחון הרוח על החומר, כאשר במקום איום כזה נשארנו דבקים בגאון בחסידות ובאדמו"ריה. אחד החל לשיר בקול חרישי ואילו הצטרפו הכול, שרים בשקט, לבל נתגלה. אך ההתלהבות גברה ועמה גם הקולות

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

האור יבקע מהחושך

העולם צועד לקראת הגאולה. כל הגלות הארוכה אינה אלא נתיב - אולי מפותל - שמוליך אל הגאולה. במיוחד בדורנו זה, שעל-פי סימני חז"ל ודברי צדיקי הדור, זהו דור הגאולה. אלא שהדרך אל הגאולה יכולה להיות ישרה ומהירה - אם נזכה - והיא עלולה להיות קשה ומפותלת, מרובת עליות ומורדות - אם חלילה לא נזכה.

גם במצרים עברה הדרך אל הגאולה שלב של ירידה גדולה. דווקא לאחר שהקב"ה שלח את משה רבנו אל עם-ישראל ובפיו בשורת הגאולה, קרה ההפך הגמור: פרעה הכביד את עול השעבוד, חדל מלתת תבן לעם והעלה את התביעות מבני-ישראל. המשבר היה חמור, עד ששוטרי בני-ישראל הטיחו במשה את כאבם, ומשה רבנו זעק אל ה': "למה הרעותה לעם הזה? למה זה שלחתיני?!". אך זה היה השלב שרק לאחריו החלו לנחות המכות שהביאו בסופו של דבר את הגאולה.

מופת חותך

מקורות חז"ל מלאים תיאורים של מצבים כאלה ערב הגאולה ואף בתחילתה. ב'זוהר חדש' (בראשית ו,א) מתואר סדר הגאולה העתידה: "כך היא גאולתן של ישראל - בשעה שיאיר להם שמש הגאולה, תבוא להם צרה אחר צרה ואפלה אחר אפלה, ובעוד הם שרויים בה - יאיר עליהם אור ה'".

בשם הרמ"ק (המקובל רבי משה קורדבירו) מובא בספר 'אור החמה' (בפירושו לזוהר דף ז,ב): "הנה תחילת הגאולה יהיה צרות גדולות לישראל, מפני שהוא צירוף בשתי דרכים - הא' לצרף כללות האומה מהרשעים שלא יוכלו לסבול... ויהפכו לאויבים למשיח; הב' לצדיקים הנשארים, כדי שיזכו לגאולה ויתכפר עוונם על-ידי סבל הצרות, והם ייסורים, וזהו פתח כניסת הגאולה".

ה'כלי יקר' (בסוף פרשת שמות) אומר: "כך היא המידה, שבכל יום סמוך לעלות השחר, החושך מחשיך ביותר... וכן בימות החורף, סמוך לעלות השמש, הקור הולך וגובר ולבסוף הוא מנוצח מן השמש... כמו-כן, מה שהרע פרעה לישראל עכשיו יותר ממה שעשה לשעבר, זה מופת חותך שקרב קצו זמן הגאולה קרוב".

כשם שבכללות התקופות מקדימה את הגאולה תקופת 'עקבתא דמשיחא', שהיא תקופה ירודה וקשה שלא הייתה כמותה בדורות שעברו, כך גם התהליכים המביאים את הגאולה עצמה מורכבים מאירועים קשים ומכאיבים שמתרחשים דווקא כאשר מתקרבים ממש לזריחת אור הגאולה. זהו החושך הגובר לפני בוא האור.

קפיצת הדרך אפשרית

לירידות הללו, כמבואר בספרים, יש כמה מטרות: זיכור אחרון לפני הגאולה; הסרת גורמים שליליים שעלולים לפגום בשלמות הגאולה; יצירת חלל וציפייה לקראת אור הגאולה, שיכינו את הקרקע לקראתה; כמו-כן יש בכך מעין ניסיון ומבחן לאמונתו של כל יהודי בגאולה הקרובה לבוא.

כשיודעים כל זאת מגיעים להכרה, שחלילה לנו ליפול ברוחנו או לפקפק באמונת הגאולה. להפך, דווקא לנוכח הירידה הגדולה, הבלתי-מובנת כלל וכלל, שמתחוללת בעת האחרונה, צריכים אנו להתחזק באמונה על הגאולה שתבוא גם היא באורח מפתיע ובלתי-מובן - כפי שאמר חז"ל שהיא תבוא 'בהיסח-הדעת'. דווקא כאשר מגיעים לשפל המדרגה, אוראז מבינים שמכאן אפשר רק לעלות, ולא סתם עלייה - אלא עד לפסגה העליונה ביותר.

עם זה, יהודי גם צריך לדעת שאין אלה דברים סגורים וחתומים מראש, אלא הרבה תלוי במעשינו ובפעולותינו. תוספת של מצוות ומעשים טובים ותוספת של תפילה לקב"ה שיקצר את הסבל ויביא את משיח-צדקנו - בהחלט יכולות ליצור 'קפיצת הדרך' ולחסוך מאיתנו הרבה סבל ותלאות.

צמא-דם, גבוה, לבוש מדים נוצצים, שרודנותו לא ידעה גבולות. מסוגל היה לירות במי שנקרא לדרכו אף ללא סיבה.

קפואים עמדנו על מקומנו. איש לא העז לפצות פה. "מה אתם עושים פה!?", צרח והמתין לתשובה. איש לא העז לענות לו. כיצד יבין מוח לא-אנושי זה מהו ה' בשבט, מיהו ה'שפת אמת', ומהי מלווה-מלכה. אך הוא צרח שוב - "מה אתם עושים פה!?".

אחד הבחורים היה בחור צנוע ונמוך-קומה, שלא ידע גרמנית כלל, ואף ביידיש לא היה מבטא את המילים ברור. הוא האחרון שנראה מתאים להשיב על דברי הקצין, אך לפתע אז ממקומו והחל להתקרב לעבר הקצין...

חוק היה במחנה, שאסור לאסירים להתקרב יותר מדיי לחיילים, ודאי שלא למפקד המחנה. והנה הבחור הזה מתקרב אל המפקד בהליכה משונה: הולך על צידו, צידו הימני נוטה קדימה לעבר הקצין, אך ראשו נוטה לכתפו השמאלית, ומיישיר מבטו לעיני הקצין. הוא עמד צמוד וקרוב לקצין, וכשהוא מתנועע, ככתפילה, החל לומר ביידיש: "אנו מתפללים לשלומך, הקצין, לשלום אשתך ולשלום בניך..."

בטוחים היינו שברגע זה המפקד שולף את אקדחו ויורה בו. אך לא. המפקד המופתע, שלא הבין מילה מדברי הבחור, צעק בקול ניחר: "מה אתה אומר!?!". הבחור הוסיף להתנועע, לגלגל עיניו לשמים, וחזר על דבריו.

המפקד, שסבלנותו כמעט פקעה, פנה אלינו ושאל: "מה הוא אומר?". אחד הבחורים אזר עוז ותרגם לו את המילים לגרמנית רהוטה.

ברגע זה, בדרך בלתי-מובנת לחלוטין, הפטיר לעברנו הקצין: "המשיכו!", יצא וסגר את הדלת אחרינו.

נותרנו המומים ופעוריי-פה. קשה היה לעכל את גודל הנס, אך מיד פתחנו שוב בשירה חסידית, והפעם בקול רם, תוך ריקוד ללא חושש - באישורו של מפקד המחנה!... מלווה-מלכה מיוחד זה נמשך עד אור הבוקר, ונשאר חקוק על לוח ליבנו עד היום.

המשך הסיפור פלאי אף הוא. למחרת בבוקר קרא המפקד לממונה על מנת הלחם, וציווה עליו לתת לבחור הצנוע מנה כפולה. עד היום האחרון לעבודה במחנה הוסיף הבחור לקבל עוד מנה, אותה חלק עם חבריו.

דבר אחד היה ברור לנו לאחר הנס של אותו לילה: זכותו של ה'שפת אמת' והמלווה-מלכה שקיימנו לרגל יום-השנה שלו, היא שעמדה לנו.

(מתוך ספרו של ר' שלמה-אליקים הולצמן, 'לא נשוב לפולין')

פתגם חסידי "אינני חושש שמא ישאלוני בעולם האמת למה לא הייתי משה רבנו; על כך אדע מה להשיב. אבל מה אשיב כשישאלוני למה לא הייתי זוסיא!" (רבי זוסיא מאניפולי)

לאסוף נשמות מהרחוב

קטן ברחוב יפו בירושלים. שם נחשף לבעיה בהתפרצותה. מאז היה לנושא בשורת התחייה של אותן נשמות. הוא צבר אלפי שעות שיחה עם נערים פליטי מסגרות. בביקוריו התכופים בארץ אפשר לראותו, בשעות הקטנות של הלילה, סובב במקומות ההתכנסות של הנוער, מקשיב, מאזין ומתעניין, נותן את מספר הטלפון האישי שלו ומורה לנערים לטלפן אליו בכל שעה אפשרית, ביום או בלילה.

בענו לשוחח בסוויטה המרווחת שלו בקומה השבע-עשרה בבית-המלון פלאזה בירושלים, אולם כשעה לפני המפגש החליט כי "טוב מראה עיניים", כלשונו, והציג שנצא לסיבוב ברחוב.

אין מי שמתעסק עם נוער נושר, נוער שנפלט ממסגרות הלימוד הדתיות והחרדיות, שלא שמע על המיליונר דוד הגר, שתורם רבות למוסדות תורה וחסד, אבל כרת ברית עם הבנים והבנות החורגים של היהדות שומרת המצוות. הוא פטרונו של מסגרות רבות לנושרים ונושרים שבדרך, הן לנערים הן לנערות.

הלב בארץ

הגר, בוגר ישיבת 'היישוב' בתל-אביב, הוא מצאצאי משפחת האדמו"רים לבית ויז'ניץ. אביו הקים את מפעל 'ארטיק'. לפני נישואיו לרעייתו, הגיע עמה לקבל ברכה מהרבי מליובאוויטש. כשהציג את עצמו הגיב הרבי: "אתה ממשפחת הגר מוויז'ניץ!", ובירך את הזוג ב"הקמת בית נאמן בישראל" וב"הצלחה מופלגה".

לפני שלושים שנה היגר ללוס-אנג'לס, החל לשלוח ידו בעסקים, התגלה כעילוי נדלני והתעשר. הוא נחשב כחד מידידי ותומכי חב"ד במקום. על-אף הצלחתו שם, ליבו נמצא בישראל. שתיים מבנותיו הנשואות מתגוררות בארץ ובעליהן לומדים בכלל. בנו השלישי לומד בישיבה בארץ.

לפני עשר שנים יצא לביל שבת אחד לטיול

הגר. "חבל שהטפיחה על השכם באה מאוחר מדי"

הם נותרו עם הזעקות האילמות עד שקרסו.

הפעילים במרכזים יודעים שמאחורי המרכז יש רק רחוב. מהרחוב באו, ואם לא ייקלטו, אל הרחוב ישובו. בתוך זה מנסים המלאכים המתנדבים להציל. מוכנים לשמש מתווכים בין הילדים להורים ההמומים, הכועסים והשבורים.

"אלה נשמות טובות ועצובות, שהידרדרו ומצפות ליד גואלת, להכוונה, למילה טובה. משקיעים כל-כך הרבה כוחות בקירוב הרחוקים, אבל מה על קירוב הקרובים?", מבכה הגר.

נוער יקר

"יש הרבה אנשים שאומרים כי הם פועלים עם נוערים", אומר הגר, "אבל אין שיתוף-פעולה מספיק בין הקבוצות. משקיעים הרבה כוחות, אבל לא תמיד בכיוונים הנכונים. דרוש טיפול הרבה יותר מקיף ומעמיק לבעיה. בעבר חשבו שהבעיה קיימת רק במגזר אחד או שניים, אבל אני נחשף לנתונים אחרים. אנחנו חייבים להציל את הנוער היקר הזה".

לקרב את הקרובים

הגר סייע לפתיחת מוסדות שמתמחים בקליטת הנשמות האלה. כעשרה מרכזים כבר הוקמו, ואליהם מגיעים הנערים שיתחילו כאן פרק חדש בחייהם. כאן ישמעו מילה טובה ויקבלו טפיחה על השכם ("חבל שהיא באה מאוחר מדי", יציין הגר בשקט). ומתברר, שבדרך-כלל ההידרדרות התחילה מכך שבפרק מסוים בחייהם רצו אותם בני-נוער לדבר למישהו שיקשיב, ולא מצאו מי שיבין לליבם.

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

קילוף לפני הברכה

שאלה: המברך על פרי או ירק שנהוג לקלפו, האם יש לקלף את הפרי קודם הברכה?

תשובה: לדעת שו"ע אדמו"ר הזקן ועוד פוסקים, בקילוף בין הברכה לאכילה אין חשש 'הפסק', מכיוון שהקילוף והחיתוך הם 'צורך אכילה'. יתרה מזו, רצוי לברך על פרי שלם. בכל-זאת כתבו הפוסקים: "כשאוכל אגוז וכיוצא-בו - ישברנו ואחר-כך יברך, שמא התליע בתוכו או נרקב ונמצא שבירך לבטלה". אם האגוז או חסן זמן ממושך או בתנאים לא-נאותים, יש לבדוק אותו כדי לשלול סימני נגיעות, כמו פירורים, קורי-משי או כרסום.

בתמרים (חוץ מתמר לח) ותאנים (גם טריות) יש לפתוח כל פרי ולבודקו היטב לפני הברכה, מחשש חרקים. מי שלא בדק תחילה, יעשה זאת בין הברכה לאכילה.

גיליונות
שיחת השבוע
בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:
347-414-3376
sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות
רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח
על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח
מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis
Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

קליפה שאינה ראויה לאכילה, מתקלפת מהפרי בדרך-כלל בלי פגיעה בשלמותו, ואילו קליפה הראויה לאכילה דבוקה בפרי, וכאשר מקלפים אותה - נפגעת שלמות הפרי. לכן מסתבר שפרי הדר, פיצוחים, בננות וכדומה יש לקלפם קודם הברכה, ואילו תפוח, גזר, מלפפון וכדומה, יש לקלפם רק לאחר הברכה. ויש מקפידים לקלף מעט קודם הברכה, ולהניח את הקליפה במקומה עד שהפרי נראה כעין שלם, לצאת ידי החוששים ל'הפסק', ואז מברכים ואוכלים מעט, ואחר-כך ממשיכים את הקילוף ואוכלים את כל השאר כרגיל.

אם קילוף וחיתוך הפרי אורכים זמן ניכר, כגון אבטיח, מלון, אגוז וכדומה, או פרי שקשה לחיתוך וקילוף, כגון אגוז קוקוס - לכל הדעות יש להכינו ולחתכו לפני הברכה מחשש הפסק, וגם משום שאין זו דרך-ארץ לברך על פרי גדול כל-כך.

מקורות: שו"ע או"ח סי' רז, שו"ע אדמו"ר הזקן סי' ס"ג, משנה בורה ופסקי תשובות שם סי' ק"ג ו"ש"ג. 'בדיקת המזון כהלכה' ח"ב.

מבצע מיוחד
טליתות חב"ד במחירים מוזלים
טלית גדול משי: מידה 80 רק \$76 * מידה 70 רק \$70
טלית קטן: מידה 24 - רק \$19
ניתן להשיג את כל המידות
משלוח עד הבית
להזמנות בטלפון 1-347-414-3376 מנחם

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222
www.esofer.com
A HaSofer Company